

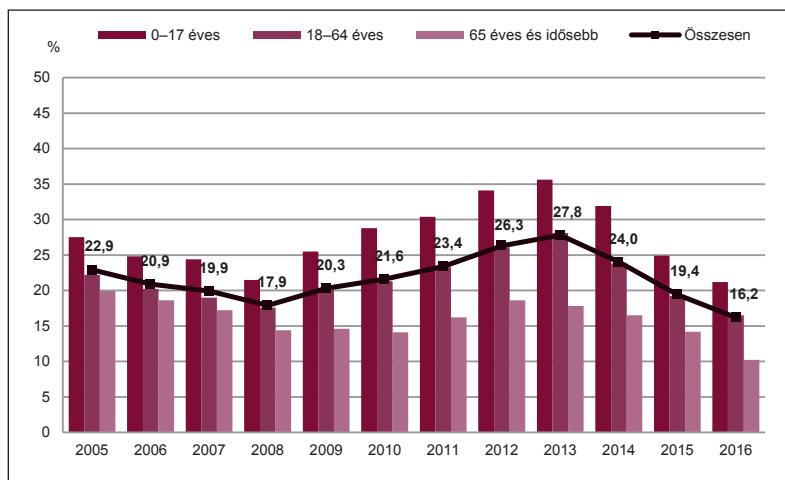
K.2.3. A súlyos anyagi depriváció kockázata

A depriváció elnevezés – amelynek elsődleges jelentése: „megfosztottság” – arra utal, hogy a mutató olyan anyagi tételek hiányát veszi számításba, amelyek általánosan elfogadott javak és szolgáltatások a jelenkor társadalmában, és amelyek hiánya kényszerű nélkülözést feltételez.

A nemzetközi összehasonlíthatóság célját szolgálja, hogy a mutató nem egy pénzben kifejezett összeg, hanem kilenc olyan tétel meglétét vagy hiányát vizsgálja, amelyek a nemzetközi módszertan szerint Európában jól predesztinálják az anyagi nélkülözés kockázatát. Az adatfelvétel során tehát a lakosság önbevallással szolgáltat adatot arra vonatkozóan, hogy a vizsgált kilenc deprivációs tételben érintettek-e vagy sem. Súlyos anyagi deprivációról abban az esetben beszélünk, ha az egyén olyan háztartásban él, amelyik e kilenc tétel közül legalább négyben érintett.

Hazánkban az elmúlt három évben folyamatosan csökken a súlyos anyagi deprivációban élők aránya. 2016-ban a lakosság 16,2%-át érintette ez a szegénységi mutató, ez 3,2 százalékponttal kevesebb, mint 2015-ben.

Az elmúlt évben minden egyes deprivációs tétel esetében csökkent az érintettek aránya. Továbbra is kiemelkedően magas kockázatot jelent a váratlan kiadások fedezetének hiánya, ami egy évvel korábban a lakosság 70,7%-ára volt igaz, 2016-ra az arány 20 százalékponttal csökkent, ami azt jelenti, hogy minden második személy úgy nyilatkozott, hogy nem tudna fedezni egy váratlan kiadást. Hasonlóan magas, 50,6% azok aránya, akik anyagi okból nem vállalkozhatnak évente egy egyhetes nyaralásra. Hazánkban a depri-

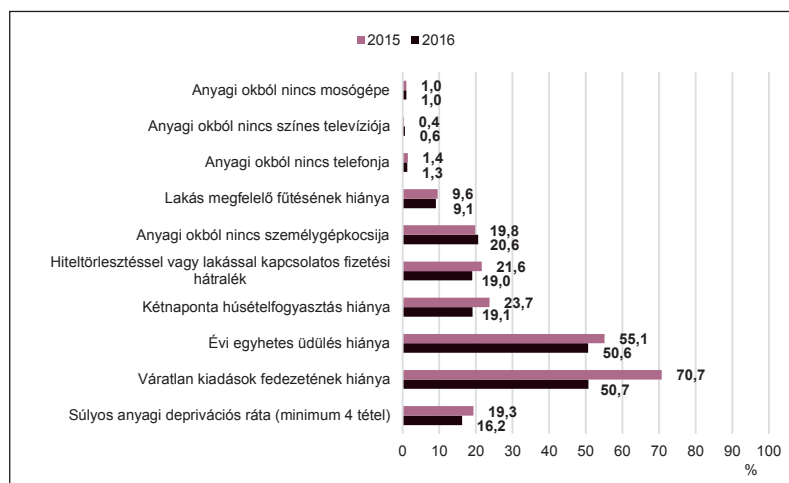

Forrás: KSH

vációs kérdések közül a telefonra, színes televízióra, mosógépre vonatkozó kérdésekre mérhetők a legalacsonyabb arányszámok, az anyagi okból telefont nélkülözők aránya csupán 1,3%, mosógépet anyagi okból a lakosság csupán 1%-a nem engedhet meg magának, míg a színes televízióra vonatkozó érték az 1%-ot sem éri el (0,6%).

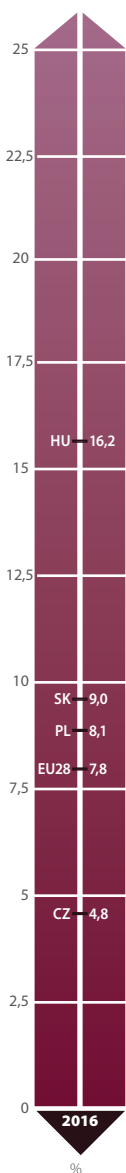
Abszolút volta miatt a szegénységi mutatók közül ez az indikátor a leginkább alkalmas a különböző tagállamok közötti életszínvonal különbségeinek megmagyarázására, összehasonlítására. Ezzel együtt az elemzéshez és értelmezéshez fontos figyelembe venni azt, hogy a kérdés, amiből a mutató eredményei származnak, önbevallásos. Az indikátor eredményeit nem lehet függetleníteni attól a különböző kulturális szokásokon alapuló attitűdtől, hogy jellemzően inkább büszkélkedni vagy esetleg panaszkodni szeretnek az emberek egy adott társadalmi közegben, országban.

2015-ben az Európai Unió egészére számított arányszám 7,8%. A tagállamok szintjén jelentős eltérések tapasztalhatók. A súlyos anyagi deprivációban élők aránya Bulgáriában a legmagasabb (34,2%), 20% feletti a mutató értéke még Romániában (23,8%) és Görögországban (22,2%). A nélkülözők aránya Svédországban a legalacsonyabb (0,7%), ahol a mutató értéke nem éri el az 1%-ot. 3% alatti a súlyos anyagi deprivációban élők aránya Luxemburgban (2%), Finnországban (2,2%) és Hollandiában (2,7%).

Forrás: KSH

Hazánkban az elmúlt évben – 3,2 százalékpontos csökkenéssel – 16,2%-ra mérséklődött a súlyos anyagi deprivációban élők aránya.

Forrás: Eurostat